

Якість життя хворих на хронічний вірусний гепатит С
Захлебаєва В. В.
СумДУ, кафедра інфекційних хвороб з епідеміологією

Quality of life in patients with chronic hepatitis C
Zakhlebayeva V. V.
SSU, Department of Infectious Diseases and Epidemiology
E-mail: viktoriyazahlebaeva@mail.ru; Zakhlebayeva V. V.

Актуальність теми. У медичному суспільстві хронічний вірусний гепатит С є однією з найактуальніших проблем сьогодення. Біля 200 млн. осіб інфіковані вірусом гепатиту С у світі, а його небезпека пов'язана із тяжкими наслідками – розвитком цирозу печінки та гепатоцелюлярної карциноми – станами, що значно обмежують тривалість та якість життя. Відомо, що якість життя хворих на гепатит С суттєво знижена, насамперед, через частий розвиток ускладнень, використання протівірусної терапії тощо. Важливим серед них є усвідомлення хворими наявності в них хвороби, що може вплинути на тривалість життя.

Мета дослідження - оцінити якість життя хворих на хронічний вірусний гепатит С та вплив на неї обізнаності про наявність у них даної проблеми.

Матеріали та методи. Під спостереженням знаходилося 43 пацієнти (25 чоловіків та 18 жінок), що перебували на лікуванні у Сумській обласній клінічній інфекційній лікарні ім. З. Й. Красовицького протягом 2013 – 2014 рр. Фізичний і психологічний компоненти здоров'я оцінювали за допомогою опитувальника SF-36 (Short Form Medical Outcomes Study) – неспецифічного опитувальника для оцінки якості життя пацієнта, що застосовується при проведенні досліджень якості життя у країнах Європи і в США. Оцінка якості життя пацієнтів за допомогою опитувальника SF-36 проводилась за вісьмома шкалами: 1 - фізичне функціонування (Physical functioning), 2 – рольове функціонування, обумовлене фізичним станом (Role-physical functioning), 3 – інтенсивність болю (Bodily pain), 4 – загальний стан здоров'я (General health), 5 – соціальне функціонування (Social functioning), 6 – рольове функціонування, обумовлене емоційним станом (Role-Emotional), 7 – життєва активність (Vitality) та 8 - психічне здоров'я (Mental health). Шкали 1–4 відображають фізичний компонент здоров'я, а 5–8 – психологічний. Показники кожної шкали мають значення від 0 до 100, де 100 – відповідає повному здоров'ю. Таким чином, чим вище показники, тим вища якість життя.

Результати. Найбільше змінювалися показники шкал, що відповідають фізичному компоненту здоров'я (у 55,3% хворих), порівняно з психічним компонентом (44,7 %). За шкалою «фізичне функціонування» оцінювалась фізична активність та обсяг повсякденного фізичного навантаження, який не обмежений станом здоров'я, середній показник склав $79,72 \pm 13,98$. Інтенсивність больового синдрому та його вплив на здатність займатися нормальною діяльністю визначалася за шкалою «інтенсивність болю», і склала $77,83 \pm 26,81$. Значення шкали «рольове функціонування, обумовлене фізичним станом», показує, якою мірою здоров'я обмежує життєдіяльність, показник склав $41,67 \pm 43,72$. Середнє значення шкали «загальний стан здоров'я» становило ($56,44 \pm 17,68$), що свідчить про недооцінку хворими стану свого здоров'я на теперішній час та перспектив лікування. При дослідженні психологічного стану пацієнтів були виявлені наступні значення показників за шкалами: «життєва активність» – ($53,30 \pm 18,63$), «соціальне функціонування» – ($74,31 \pm 26,94$), «рольове функціонування, обумовлене емоційним станом» – ($100,00 \pm 40,05$), та «психічне здоров'я» – ($59,78 \pm 18,63$).

Висновки. При оцінці якості життя хворих на хронічний гепатит виявлено, що значення, які характеризували фізичний компонент здоров'я незначно підвищувались порівняно з показниками психологічного компоненту здоров'я ($PH=46,73 \pm 7,17$; $MN=42,28 \pm 11,50$). Найвищими були значення шкали «рольове функціонування, обумовлене емоційним станом», що свідчить про достатній емоційний стан хворих, який не обмежує виконання

повсякденної праці. Однак цього не можна сказати про «рольове функціонування, обумовлене фізичним станом», результати якого виявилися найнижчими і свідчать про обмеженість виконання щоденної роботи фізичним станом пацієнтів. Це може свідчити про компенсованість гепатиту і відсутність будь-яких клінічних ознак хвороби. Психічне здоров'я пацієнтів змінювалося меншою мірою.

Захлабаєва, В.В. Якість життя хворих на хронічний вірусний гепатит С [Текст] / В.В. Захлабаєва // Інфекційні хвороби в практиці лікаря-інтерніста: сучасні аспекти : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції і Пленуму Асоціації інфекціоністів Сумщини, м. Суми, 4-5 червня 2014 р. / Редкол.: М.Д. Чемич, В.Д. Москалюк, О.І. Сміян, В.О. Терьошин, Н.І. Ільїна, В.В. Захлабаєва, А.І. Піддубна. - Суми : СумДУ, 2014. - С. 48-50.